

GR431KRI146 - Έλος παραλίας Κόκκινου Πύργου (Καταλυκή)

Περιγραφή

Η Καταλυκή (Έλος παραλίας Κόκκινου Πύργου) βρίσκεται στο δήμο Φαιστού, περίπου 2 χιλιόμετρα δυτικά βορειοδυτικά του Τυμπακίου. Πρόκειται για ένα υγροτοπικό παράκτιο σύστημα που αποτελείται από ένα χαρακτηριστικό υφάλμυρο εποχικό λιμνίο καθώς και άλλα εποχικά υγρολίβαδα και αλμυρόβαλτοι περιμετρικά αυτού. Στο παρελθόν, ο υγρότοπος αποτελούσε τμήμα του δέλτα του Γεροποτάμου (KRI135), ωστόσο η αλλαγή των χρήσεων γης και η μείωση του νερού του ποταμού προφανώς συρρίκνωσαν την εκβολή και μόνο υπολειμματικά υπάρχουν σήμερα κάποια τμήματα όπως η Καταλυκή και η Αφραθιά (KRI134). Ο υγρότοπος δεν είναι ενιαίος μιας και εντός της οριοθετημένης έκτασης διέρχονται δρόμοι που έχουν διασπάσει τη συνοχή του. Στο κεντρικό τμήμα υπάρχει έκταση, η οποία τους χειμερινούς μήνες πληρώνεται με νερό από τις απορροές αλλά και από τη θάλασσα ενώ το καλοκαίρι η στάθμη πέφτει και αποκαλύπτεται το αλατούχο υπόστρωμα. Στο λιμνίο υπάρχουν σκάμματα, πιθανόν για αποστράγγιση του χώρου. Στα βόρεια, συνορεύει με το λιμνίο μια σχετικά πρόσφατα εκχερσωμένη και μπαζωμένη έκταση που συμπεριλαμβάνεται στην οριοθέτηση ενώ οι υπόλοιπες υγρολιβαδικές εκτάσεις δεν συνδέονται άμεσα με το λιμνίο λόγω του οδικού δικτύου. Επιπλέον, δρόμος έχει διανοιχτεί και στην παράκτια ζώνη, διακόπτοντας τη φυσική συνέχεια της Καταλυκής προς τη θάλασσα. Τέλος, περίπου το 1/3 της οριοθετημένης έκτασης βρίσκεται εντός των ορίων του στρατιωτικού αεροδρομίου Τυμπακίου. Οι έντονες ανθρώπινες δραστηριότητες στην περιοχή (αεροδρόμιο, εντατικές καλλιέργειες, εκχερσώσεις, διανοίξεις δρόμων) έχουν συρρικνώσει τον υγρότοπο, ενώ η τάση για οικιστική ανάπτυξη συνιστά σημαντική απειλή. Επιπλέον, σημαντικό πρόβλημα για την ευρύτερη περιοχή αποτελεί και η υπαλμύριση του υπόγειου υδροφόρου (Κοκολάκης 2007). Απαντώνται οι οικότοποι 72Α0 - Καλαμώνες, 1420 - Μεσογειακές και θερμοατλαντικές αλόφιλες λόχμες (*Sacrocornetea fruticosi*) και 2110 - Υποτυπώδεις κινούμενες θίνες ενώ η βλάστηση είναι κυρίως υπερυδατική με *Scirpus* sp. και αλοφυτική (*Arthrocnemum* sp.). Όσο αφορά την πανίδα, όλη η περιοχή είναι σημαντική για τα μεταναστευτικά υδρόβια και παρυδάτια πουλιά (Πορτόλου και συν. 2009), ενώ το παράκτιο τμήμα αναφέρεται ως παραλία ωτοκίας της θαλάσσιας χελώνας (*Caretta caretta*). Το μεγαλύτερο τμήμα του υγρότοπου βρίσκεται εντός των ορίων Ζώνης Ειδικής Προστασίας (GR4310012) του δικτύου Natura2000 ενώ επίσης τμήμα του είναι χαρακτηρισμένο ως Σημαντική Περιοχή για τα Πουλιά (GR186). Επιπλέον ο υγρότοπος προστατεύεται στα πλαίσια του Γενικού Πολεοδομικού Σχεδίου πρώην Δήμου Τυμπακίου (ΦΕΚ 175/ΑΑΠ/2010). [Επίσκεψη για την απογραφή: Θ. Γιαννακάκης & Κ. Παραγκαμιάν 30.09.2008 & 05/05/2009].

Γενικές πληροφορίες

Βασικές πληροφορίες

Τοποθεσία υγρότοπου:	Παράκτιος
Τύπος υγρότοπου:	Σύστημα υγροτόπων
Φυσικός / Τεχνητός:	Φυσικός
Περιοχή (Ha):	8.72
Hydrological interaction with other wetland:	Όχι -
Αλατότητα νερού:	Υφάλμυρο
Είσοδος γλυκού νερού:	Λεκάνη απορροής (από κατακρημνίσματα)
Επιφανειακή έξοδος νερού:	Άλλο
Ελεύθερη επιφάνεια νερού (%):	51 - 75

Υδροπερίοδος:

Εποχική

Γεωγραφική πληροφορία

Περιφέρεια:

Κρήτης

Περιφερειακή ενότητα:

Ηρακλείου

Νησί:

Κρήτη

Δήμος:

Φαιστού

Coordinates (WGS84):

24.745731 E - 35.075292 N

Κατάσταση υγρότοπου

Κατάσταση υγρότοπου:

3 - Το αρχικό φυσικό περιβάλλον/τοπίο μερικώς διαταραγμένο (10-50% απείραχτο)

Ramsar wetland types

Τύπος Ramsar

Κάλυψη (%)

Η -- Διαπαλιρροϊκά έλη. Συμπεριλαμβάνονται αλμυρόβαλτοι, αλίπεδα, φυσικές αλυκές, παλιρροϊκά έλη υφάλμυρου και γλυκού νερού

26 - 50

Κ -- Αβαθείς λίμνες και έλη γλυκού νερού της παράκτιας ζώνης

26 - 50

Ιδιοκτησιακό καθεστώς

Δημόσιο - Δημοτικό / Ιδιωτικό

Καθεστώς προστασίας και άλλοι χαρακτηρισμοί

Καθεστώς προστασίας

Κατηγορία καθεστώτος προστασίας	Υποκατηγορία καθεστώτος προστασίας	Ονομασία περιοχής	Κωδικός	Κάλυψη (%)	Νομοθεσία
Περιοχή προστασίας της βιοποικιλότητας	Ζώνη ειδικής προστασίας	Εκβολή Γεροποτάμου Μεσαράς	GR4310012	91	N. 3937/2011 (ΦΕΚ 60/A/2011)
Χωροταξικά & τοπίο	ΓΠΣ/ΣΧΟΟΑΠ/ΖΟΕ			100	Γ.Π.Σ. (ΦΕΚ 175/ΑΑΠ/2010)

Ecosystem Services, Activities & Impacts

Οικοσυστημικές Υπηρεσίες

Τύπος Οικοσυστημικής υπηρεσίας	Οικοσυστημική υπηρεσία	Κλίμακα Οφέλους	Σημαντικότητα
Πολιτισμικές υπηρεσίες	Τουρισμός και αναψυχή		
Ρυθμιστικές υπηρεσίες	Ρύθμιση διάβρωσης		
Ρυθμιστικές υπηρεσίες	Ρύθμιση πλημμυρικών φαινομένων		
Ρυθμιστικές υπηρεσίες	Ρύθμιση κινδύνων από καταιγίδες		
Ρυθμιστικές υπηρεσίες	Καθαρισμός υδάτων		
Ρυθμιστικές υπηρεσίες	Ρύθμιση υδάτων		
Υποστηρικτικές υπηρεσίες	Κύκλος θρεπτικών		
Υποστηρικτικές υπηρεσίες	Παροχή ενδιαιτημάτων		

Δραστηριότητες στον υγρότοπο

Δραστηριότητες	Ένταση
230 = Κυνήγι	Άγνωστη
403 = διασκορπισμένες κατοικίες	Μεσαία
490 = Άλλες αστικές, βιομηχανικές και συναφείς δραστηριότητες	Μεσαία
502 = οδικό δίκτυο	Μεγάλη

730 = Στρατιωτική χρήση	Μεγάλη
802 = απόκτηση εδαφών από θάλασσα, εκβολή ή έλος	Μεγάλη
830 = Δημιουργία καναλιών	Μεσαία

Δραστηριότητες στη λεκάνη απορροής

Δραστηριότητες	Ένταση
106 = εντατικές καλλιέργειες	Μεγάλη
230 = Κυνήγι	Άγνωστη
402 = ασυνεχής δόμηση	Μεσαία
430 = Αγροτικές (γεωργικές) κατασκευές	Μεγάλη
502 = οδικό δίκτυο	Μικρή
505 = αεροδρόμιο	Μεγάλη
730 = Στρατιωτική χρήση	Μεγάλη

Επιπτώσεις

Impact type	Ένταση
HC- = Απώλεια διαδρόμων επικοινωνίας για την πανίδα	Μεγάλη
HF- = Κατακερματισμός ενδιαιτημάτων	Μεγάλη
PFO = Ρύπανση από λιπάσματα άγνωστης έκτασης/διάρκειας	Άγνωστη
PPO = Ρύπανση από ζιζανιοκτόνα άγνωστης έκτασης/διάρκειας	Άγνωστη

Οικότοποι & Βλάστηση

Τύποι οικότοπων

Τύποι οικότοπων	Κάλυψη (%)
1420 Μεσογειακές και θερμοατλαντικές αλόφιλες λόχμες (<i>Sacrocornetea fruticosi</i>)	26 - 50
72A0 Καλαμώνες	26 - 50
2110 Υποτυπώδεις κινούμενες θίνες	< 5

Τύποι βλάστησης

Τύπος βλάστησης	Κάλυψη (%)
Αλοφυτική	26 - 50
Θαμνώδης / Δενδρώδης	< 5
Υπερυδατική	26 - 50

Είδος

Χλωρίδα

Είδος	Κυριαρχία	Reference
<i>Arthrocnemum</i> sp.	Συγκυρίαρχο	Θ. Γιαννακάκης 30.09.2008
<i>Scirpus</i> sp.	Κυρίαρχο	Θ. Γιαννακάκης 30.09.2008
<i>Tamarix</i> sp.	Παρόν	Θ. Γιαννακάκης 30.09.2008

Πανίδα

Πτηνά	Πληθυσμός	Κατάσταση φωλιάσματος	Αναφορές
<i>Cygnus olor</i> (Gmelin, 1789)	10-100		
-	1-10		
<i>Actitis hypoleucos</i> (L., 1758)	1-10		
<i>Calidris ferruginea</i> (Pontoppidan, 1763)	10-100		
<i>Calidris minuta</i> (Leisler, 1812)	10-100		

Phoenicopterus roseus (Pallas, 1811)

Ερπετά

Caretta caretta (Linnaeus, 1758)

Παρουσία στον υγρότοπο

Άγνωστη

Αναφορές**Αμφίβια**

Bufo viridis (Laurenti, 1768)

Παρουσία στον υγρότοπο

Κοινό

Αναφορές

Θ. Γιαννακάκης 30.09.2008

Αναφορές

Κοκολάκης, Σ. 2007. Κατάσταση υπόγειων υδροφορέων Κρήτης. Περιφέρεια Κρήτης, Διεύθυνση Υδάτων, Ηράκλειο. 31 σελ.

Πορτόλου, Δ., Σ. Μπουρδάκης, Χ. Βλάχος, Θ. Καστρίτης και Τ. Δημαλέξης (επ.). 2009. Οι Σημαντικές Περιοχές για τα Πουλιά της Ελλάδας. Περιοχές Προτεραιότητας για τη Διατήρηση της Βιοποικιλότητας. Ελληνική Ορνιθολογική Εταιρεία, Αθήνα. 497 σελ.

Αντιπροσωπευτική φωτογραφία & Χάρτης

© Κολούστ Παράγκας / WWF Ελλάς

KRI146 - Έλος παραλίας Κόκκινου Πύργου (Καταλυκή) /
Marsh of Kokkinos Pyrgos beach

Google

Imagery ©2012 DigitalGlobe, GeoEye

Δορυφορική εικόνα: Google Earth / WGS84 - Satellite image: Google Earth / WGS84

0 30 60 120 180 m

Όρια υγροτόπου
Site boundaries

Νησιωτικοί υγρότοποι της Ελλάδας - Island wetlands of Greece